

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/16/2020
Identifikačné číslo spisu: 2318011102
Dátum vydania rozhodnutia: 09.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2318011102.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného I. M. pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného I. M. podanom prostredníctvom obhajkyne JUDr. Martiny Košútovej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 23. mája 2019, sp. zn. 3To/71/2019, na neverejnom zasadnutí konanom 9. novembra 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného I. M. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 16. januára 2019, sp. zn. 31T/118/2018, bol obvinený I. M. uznaný za vinného v bode 1) zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona, v bode 2) zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe, že

v bode 1)

dňa 19. januára 2018 v čase okolo 23.30 hod. v meste G. na ulici I.. M.. Š. pred hotelom R. fyzicky napadol N. K. a to tým spôsobom, že ho udrel otvorenou dlaňou do oblasti tváre, následne na čo spadol na zem, čím poškodenému N. K., nar. XX. G. XXXX, trvalý pobyt R. XXXX/XX, G., spôsobil zlomeninu vonkajšieho členka vpravo s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 71 dní, počas ktorých závažne ovplyvňovala obvyklý spôsob života poškodeného najmenej po dobu 6 týždňov, potom sa presunul behom na ulicu D. Štúra, kde na parkovisku obchodného domu C. fyzicky napadol C. U. a to tým spôsobom, že ho udrel päťou do tváre, načo tento následne spadol na zem, kde ho ešte niekoľkokrát udrel a kopol do hlavy, čím poškodenému C. U., nar. X. B. XXXX, trvalý pobyt Š. XXXX/XXX, G., spôsobil otras mozgu, subarachnoidálne krvácanie pozdĺž falxu (krvácanie pod mäkkú blanu mozgu), zlomeninu pravej orbity (očnice), zlomeninu nosa, tržnozhoždenú ranu pravého obočia

a tržnozchmoždenú ranu nosa s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 51 dní, počas ktorých bol minimálne 14 dní sťažený obvyklý spôsob života poškodeného, pričom uvedeného sa dopustil napriek skutočnosti, že bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý dňa 6. novembra 2017 Okresným úradom Galanta, Odborom všeobecnej vnútornej správy v rozkaznom konaní pod číslom konania OU-GA-OWS-2017/012137 za priestupok podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov zo dňa 7. apríla 2017 a bola mu uložená sankcia - pokarhanie,

v bode 2)

dňa 25. februára 2018 v čase okolo 05:50 hod. v meste G. na ulici T. I. XXX/X v byte na prvom poschodí fyzicky napadol F. Y., nar. XX. Z. XXXX, trvalý pobyt Ž. XXXX, D. F., a to tým spôsobom, že ju niekoľkokrát udrel päťou do oblasti tváre a ťahal ju za vlasy, pričom ho prosila, aby s tým prestal a z obavy o svoj život a zdravie z bytu utiekla, následne na to fyzicky napadol svoju družku T. D., nar. X. T. XXXX, trvalý pobyt G., a to tým spôsobom, že ju niekoľkokrát udrel otvorenou dlaňou do oblasti tváre a hlavy, ťahal ju za vlasy, pričom jej vulgárne nadával a vyhrážal sa jej smrťou za prítomnosti ich maloletého syna S., ktorého taktiež chytil za vlasy a silnejšie potiahol, následne odišiel do kuchyne, odkiaľ z umývadla vzal do svojej pravej ruky kuchynský nôž s dĺžkou čepele približne 10 cm, ktorou čepeľou smeroval dole k zemi a naďalej vykrikoval, že ich všetkých pozabíja, na čo následne poškodená T. D. z bytu v obave o svoj život a zdravie utiekla a z obavy o život a zdravie svojho syna, ktorý ostal v byte s obvineným, zavolała hliadku polície.

Podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 4 a § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona bol za to obvinený I. M. odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bola obvinenému I. M. uložená povinnosť nahradiť poškodenej Sociálnej poisťovni, IČO: 30 807 484, sídlo Ul. 29 augusta 8 a 10, Bratislava, škodu vo výške 950,80 eur.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bola obvinenému I. M. uložená povinnosť nahradiť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., IČO: 35 937 874, sídlo Panónska cesta 2, Bratislava, škodu vo výške 3 041,61 eur.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku Okresný súd Galanta poškodeného C. U., nar. XX. G. XXXX, trvalý pobyt Š. XXX, G., odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku Okresný súd Galanta odkázal poškodeného N. K., nar. XX. G. XXXX, trvalý pobyt R. XXXX/XX, G., s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Na podklade odvolania obvineného voči uvedenému rozsudku Okresného súdu Galanta Krajský súd v Trnave uznesením z 23. mája 2019, sp. zn. 3To/71/2019, rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného I. M. zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave podal obvinený I. M. prostredníctvom obhajkyne JUDr. Martiny Košútovej dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

Po stručnej rekapitulácii doterajšieho priebehu trestného konania a následnej citácii § 371 ods. 1 písm. c), písm. h), písm. i) Trestného poriadku obvinený namietal, že konajúce súdy neprihliadli na výsluchy svedkov vykonané v tomto trestnom konaní, ich výpovede nesprávne právne posúdili a vyhodnotili v jeho neprospech, čím porušili základnú zásadu trestného konania in dubio pro reo, v nadväznosti na čo

poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. februára 2019, sp. zn. 6To/8/2018.

Vo vzťahu ku skutku uvedenému v bode 1) rozsudku obvinený namietal, že konajúci súd sa nesprávne vysporiadal s výpoveďami poškodených, ktorí svoje výpovede niekoľkokrát menili, a to tak počas prípravného konania, ako aj počas konania pred súdom. Je pravdou, že ku konfliktu medzi obvineným a poškodenými prišlo, k čomu sa aj priznal a svoje konanie úprimne oľutoval, avšak konanie opísané v napadnutom rozsudku nie je v súlade so skutočným priebehom udalostí daného dňa. Obvinený uviedol, že nikdy nemal úmysel komukoľvek spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, pričom zranenia, ktoré poškodenému C. U. spôsobil, vznikli až po tom, ako odvracal útok poškodeného proti svojej osobe. Ak by totiž poškodenému chcel spôsobiť ťažšie zranenie, aj on by si zrejme zaobstaral predmet, ktorým by bol jeho útok dôraznejší. Vzhľadom na uvedené malo byť jeho konanie podľa jeho názoru kvalifikované ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 Trestného zákona v štádiu pokusu, a nie ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona. Navyše, skutok uvedený vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku nevykazuje všetky znaky skutkovej podstaty zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1 k § 155 ods. 1 Trestného zákona. V skutkovej vete uvedenej vo výrokovvej časti rozsudku musí byť podľa obvineného uvedené, k akému následku jeho úmyselné konanie smerovalo, teda aký konkrétny následok mohol jeho konaním vzniknúť a zároveň byť zahrnutý jeho úmyselným zavinením. V skutkovej vete tak podľa obvineného musí byť uvedené, aká konkrétna ťažká ujma na zdraví podľa § 123 ods. 3 Trestného poriadku jeho konaním hrozila. Navyše podľa jeho názoru nie je pravdou, že by mal prvostupňový súd preukázaný jeho priamy úmysel spôsobiť poškodenému ujmu na zdraví.

V ďalšej časti dovolania obvinený poukázal na viaceré časti výpovedí poškodených N. K. a C. U., na základe ktorých podľa jeho názoru existujú významné pochybnosti o dôveryhodnosti týchto svedkov. Taktiež zdôraznil, že svedkovia - poškodení boli pod značným vplyvom alkoholu, čo viackrát vo svojich výpovediach potvrdili, pričom si nepamätali presné okolnosti. Súdy však ich výpovede vyhodnotili ako dôveryhodné a dostačujúce na preukázanie jeho viny; naopak, jeho výpoveď i výpoveď svedkyne D. vyhodnotili ako nedôveryhodné bez vykonania znaleckého dokazovania, z čoho podľa obvineného pramení nezákonné a svojvoľné hodnotenie dôkazov prvostupňovým súdom.

Obvinený taktiež poukázal na odôvodnenie rozsudku v časti, podľa ktorej mal poškodeného C. U. kopať do hlavy, pričom doplnil, že predmetné tvrdenia nemajú žiadnu oporu vo vykonaných dôkazoch, pretože nebolo preukázané, že by mal niekoho kopať do hlavy, tak ako je to napísané vo výrokovvej časti rozsudku. Obvinený v tejto súvislosti poukázal aj na úradný záznam z 20. januára 2018, v ktorom je uvedené, že z kamerového záznamu je zrejmé, že obvinený sa bráni iba rukami, s nohami nevykonáva žiadnu činnosť. Tieto skutočnosti podľa obvineného nepotvrdil ani znalec, ktorý mal určiť, ako boli spôsobené zranenia poškodeným, avšak ani znalec jednoznačne nepotvrdil, ako tieto zranenia vznikli. Poukázal tiež na to, že neútočil palicou ani inou zbraňou, iba rukami, v sebaobrane proti útokom poškodeného U., ktorý sa zaháňal palicou, avšak súd jeho konanie vyhodnotil ako priamy úmysel spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví poškodeným.

Vo vzťahu ku skutku pod bodom 2) obvinený taktiež poukázal na rozporné výpovede svedkov a poškodených, ktorí tvrdenia prokuratúry uvedené v obžalobe nielenže nepotvrdili, ale dokonca vyvrátili. V konaní podľa jeho názoru nebol vykonaný žiaden iný hodnoverný dôkaz, ktorý by ho bez akýchkoľvek pochybností usvedčoval zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania, pričom aj samotné svedkyne jednoznačne uviedli, že nemali strach a konanie obvineného v nich nevyvolávalo žiadnu obavu o život a zdravie. Súd v odôvodnení rozsudku podľa názoru obvineného v rozpore s § 168 ods. 1 Trestného poriadku neuviedol, akými úvahami sa riadil pri hodnotení vykonaných dôkazov, keď svoju vinu založil výlučne na rozporuplných výpovediach svedkýň D., Y. a M. a jeho vina zo spáchania skutku pod bodom 2) rozsudku je založená skôr na nejasných úvahách súdu, ako na presvedčivosti vykonaných dôkazov, ktoré v celom rozsahu stoja iba na výpovediach svedkov, ktorí na hlavnom pojednávaní v zásadnom smere zmenili svoje výpovede. Zároveň poukázal na to, že kým pri skutku pod bodom 1) súd pri rozporoch vo výpovediach svedkov vychádzal z výpovedí z hlavného pojednávania, pri skutku pod bodom 2) obžaloby naopak považoval za dôveryhodné výpovede z prípravného konania, z čoho je podľa

neho zrejme, že za dôveryhodné považoval len tie výpovede, ktoré sú v neprospech obvineného.

Vo vzťahu k výpovedi svojho syna S. D., ku ktorej súd uviedol, že popísal situáciu prakticky zhodne so svedkýňami z prípravného konania, obvinený uviedol, že k takémuto hodnoteniu svedeckej výpovede maloletého má výhrady, pretože jeho výpoveď mohla byť výrazne ovplyvnená vyjadreniami jeho matky a matky obvineného, ktoré v prípravnom konaní vypovedali totožne.

Obvinený je toho názoru, že jeho konaním neboli naplnené znaky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania, pričom poukázal na to, že je potrebné brať do úvahy všetky okolnosti konkrétneho prípadu, spoločné správanie páchatel'a a obeť pred spáchaním a po spáchaní činu nevynímajúc. Vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku pod bodom 2) obvinený uviedol, že absentuje naplnenie objektívnej stránky nebezpečného vyhrážania, pretože údajné výroky obvineného neboli spôsobilé vzbudiť u poškodených dôvodnú obavu tak, ako to vyžaduje skutková podstata tohto trestného činu. Navyše, pri skúmaní materiálnej stránky závažnosti tohto trestného činu je závažnosť tohto trestného činu vzhľadom na svoj charakter nepatrná, pričom v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26. apríla 2016, sp. zn. II. ÚS 350/2016. Právna kvalifikácia tohto skutku tak podľa obvineného nie je v súlade so zákonom.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby dovolací súd rozhodol tak, že rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 16. januára 2019, sp. zn. 31T/118/2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 23. mája 2019, sp. zn. 3To/71/2019, a konaním, ktoré im predchádzalo, bol z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. h), písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v jeho neprospech. Ďalej navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý výrok o vine a treste rozsudku prvostupňového súdu, ako aj chybné konanie, ktoré mu predchádzalo a prikázal Okresnému súdu Galanta vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

V súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku prvostupňový súd dovolanie obvineného I. M. doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len „prokurátorka“) písomným podaním z 10. februára 2020, v ktorom po zrekapitulovaní predchádzajúceho konania a obsahu dovolania obvineného uviedla, že s dôvodmi a tvrdeniami uvádzanými obvineným sa nemôže stotožniť, pretože trestná činnosť bola obvinenému jednoznačne a nepochybne preukázaná dôkazmi, ktoré boli zabezpečené v priebehu prípravného konania a následne vykonané na hlavnom pojednávaní. Rozsudok okresného súdu, ako aj uznesenie krajského súdu prokurátorka považuje za zákonné v otázke viny i uloženého trestu, ktorý je podľa jej názoru adekvátny a primeraný. Dokazovanie bolo podľa prokurátorky vykonané v súlade so zákonom, pričom v žiadnom prípade nedošlo k porušeniu zákonných práv obvineného, v predmetnej veci došlo k vytvoreniu podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu, nemohlo preto podľa jej názoru dôjsť k závažnému porušeniu práva obvineného na obhajobu. Z obsahu dovolania je zrejme, že obvinený napáda výlučne skutkové zistenia súdov oboch stupňov, spochybňuje nimi ustálený skutkový stav, poukazuje na neúplnosť vykonaného dokazovania a nesúhlasí s hodnotením vykonaných dôkazov. Jeho námietky sú podľa prokurátorky skutkového charakteru, smerujú voči jednotlivým skutkovým zisteniam, ku ktorým v predmetnej veci dospeli súdy, pričom od vytýkaných nedostatkov následne odvíja nesprávne právne posúdenie stíhaného skutku. Zo znenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je podľa prokurátorky zrejme, že dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, pričom z obsahu dovolania obvineného vyplýva, že obvinený v ňom namieta skutkové zistenia súdov oboch stupňov poukazujúc na subjektívnu stránku svojho konania, keď v podstate spochybňuje nimi ustálený skutkový stav a podáva svoju vlastnú verziu založenú na inom než pre neho priaznivom hodnotení dôkazov.

Vzhľadom na vyššie uvedené má prokurátorka za to, že v predmetnej veci sú dané dôvody na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Na vyjadrenie prokurátorky reagoval obvinený I. M. vlastným písomným podaním z 21. mája 2020, ako aj prostredníctvom obhajkyne písomným podaním z 25. mája 2020. Vo vlastnom písomnom podaní poukázal na to, že ním uvádzané dôvody dovolania sú dostatočne opodstatnené a dôvodné na ďalšie rozhodovanie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom nesúhlasí s vyjadrením prokurátorky a pridrižiava sa dovolania vypracovaného jeho obhajkyňou. Má za to, že prvostupňový súd sa absolútne nezaoberal okolnosťami skutku, napríklad výpoveďami svedkov, poškodených, ktoré smerovali v jeho prospech, čo je podľa jeho názoru v rozpore so zásadou in dubio pro reo, ako aj v rozpore s právom na spravodlivé súdne konanie a právami stanovenými v Ústave Slovenskej republiky a právami, ktoré zaručuje Európsky súd pre ľudské práva. Odvolací súd podľa jeho názoru pochybil aj v tom, že sa nezaoberal argumentáciou uvedenou v jeho odvolaní, čím sa stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu. Konajúce súdy ho tak odsúdili len na základe jeho minulosti a nepovažovali za potrebné zaoberať sa jeho obhajobou pred súdom. V písomnom podaní prostredníctvom obhajkyne obvinený vo vzťahu ku skutku 1) zopakoval, že právna kvalifikácia predmetného skutku nezodpovedá zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, čím je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Podľa jeho názoru nebol v konaní preukázaný jeho úmysel spôsobiť poškodenému ujmu na zdraví, vykonané dôkazy podľa jeho názoru žiadnym spôsobom nesmerujú k priamemu úmyslu, pričom hodnotenie dôkazov sa javí ako selektívne a nekonzistentné. Obvinený taktiež zopakoval, že pokiaľ sa mu kladie za vinu, že jeho úmyselné konanie smerovalo k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví, musí byť v skutkovej vete uvedené, aká konkrétna ujma na zdraví v zmysle § 123 ods. 3 Trestného poriadku jeho konaním hrozila. Vo vzťahu ku skutku pod bodom 2) obvinený zopakoval, že prvostupňovým súdom nebol vykonaný žiaden hodnoverný dôkaz, ktorý by ho bez akýchkoľvek pochybností usvedčoval zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania, pričom aj samotné svedkyne uviedli, že nemali strach a konanie obvineného v nich nevyvolávalo žiadnu obavu o život a zdravie. Jeho vina zo spáchania skutku pod bodom 2) rozsudku je založená skôr na nejasných úvahách súdu, ako na presvedčivosti vykonaných dôkazov, na základe čoho sa domnieva, že jeho konaním neboli naplnené znaky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania, pričom právna kvalifikácia tohto skutku je podľa neho nesprávna, arbitrárna a neodôvodnená z dôvodu absencie objektívnej stránky trestného činu nebezpečného vyhrážania. Na základe uvedeného sa obvinený plne pridržal podaného dovolania a zopakoval petit uvedený v tomto dovolaní.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrili aj poškodené F. Y. písomným podaním datovaným 1. júna 2019, doručeným prvostupňovému súdu 2. júna 2020 a T. D. písomným podaním z 1. júna 2020, doručeným prvostupňovému súdu 2. júna 2020. Poškodená F. Y. vo vzťahu ku skutku 2) rozsudku uviedla, že v daný deň sa síce odohrala hádka, avšak v žiadnom prípade nebola takej intenzity, že by mohla mať vážne obavy o svoj život a zdravie, pričom ak v prípravnom konaní uvádzala niečo iné, bolo to z toho dôvodu, že policajti na ňu tlačili, že také niečo má vypovedať. Poškodená T. D. totožne uviedla, že v predmetný deň sa doma hádali, avšak hádka nebola takej intenzity, že by mohla mať vážne obavy o svoj život a zdravie, pričom ak v prípravnom konaní vypovedala niečo iné, bolo to pre to, že policajti na ňu tlačili, že treba niečo také vypovedať a vyhrážali sa jej, že proti nej poštívú sociálne pracovníčky a bude mať problém.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Trestného poriadku.

Dovolací súd zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať ak:

- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Obvinený v podanom dovolaní namietal nesprávne právne posúdenie výpovedí svedkov, ich vyhodnotenie konajúcimi súdmi v jeho neprospech a z toho vyplývajúce porušenie zásady *in dubio pro reo*, nesprávne vysporiadanie sa s výpoveďami svedkov-poškodených a nepreukázanie jeho úmyslu spôsobiť poškodeným v skutku pod bodom 1) ťažkú ujmu na zdraví.

K týmto dovolacím námietkam možno uviesť, že nakoľko sa vzťahujú k posudzovaniu výpovedí svedkov a hodnoteniu dôkazov, ide o tzv. námietky skutkové, t. j. námietky týkajúce sa preskúmania správnosti a úplnosti zisteného skutku, ktoré však dovolací súd s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Trestného poriadku v rámci dovolania podaného obvineným nemôže skúmať ani meniť. Skutkovými námietkami by sa dovolací súd mohol zaoberať len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý môže v podanom dovolaní uplatniť iba minister spravodlivosti. Prieskum skutkového stavu, resp. skutkové námietky v rámci dovolania podaného obvineným tak nepatrí medzi dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ale je vyhradený len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý môže uplatniť iba minister spravodlivosti. Na uvedenom nič nemení ani obvineným uvádzaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6To/8/2018, pretože ide o rozsudok vydaný v odvolacom konaní, v rámci ktorého je (na rozdiel od dovolania) i na podklade odvolania obvineného možné preskúmať skutkový stav veci. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je však na rozdiel od odvolania obmedzené už len na nápravu najzávažnejších procesných a hmotnoprávných chýb, uvedených v rámci jednotlivých dovolacích dôvodov v § 371 Trestného poriadku. Na podporu tejto argumentácie možno poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. novembra 2018, sp. zn. IV. ÚS 641/2018, v zmysle ktorého „Najvyšší súd ako súd dovolací nie je už z dôvodu zákonného vymedzenia dovolacích dôvodov (§ 371 Trestného poriadku) predurčený na úplný prieskum rozsudkov nižších súdov činných v rámci trestného konania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, neustanovil by katalóg dovolacích dôvodov. Už samotné chápanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku preto ospravedlňuje reštriktívny prístup najvyššieho súdu k dovolacím dôvodom (napr. IV. ÚS 294/2010).“

Rovnako tak, pokiaľ ide o obvineným namietané nepreukázanie jeho úmyslu spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví, teda subjektívnej stránky trestného činu, dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávného kolégia najvyššieho súdu zo 14. júna 2010, Tpj 39/2010, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 3, roč. 2011, v zmysle ktorého „Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. Tento dovolací dôvod preto nemôže

naplňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.“

Z vyššie citovaného je zrejmé, že dovolacie námietky obvineného týkajúce sa preukázania subjektívnej stránky trestného činu nemôžu dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku naplňať.

Napokon, vo vzťahu k obvineným namietanej nesprávnej právnej kvalifikácii skutku pod bodom 1) rozsudku prvostupňového súdu ako zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 155 ods. 1 Trestného zákona z dôvodu absencie následku, ktorý konaním obvineného hrozil v skutkovej vete rozsudku, ktorú možno podradiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, možno uviesť, že prvostupňový súd právnu kvalifikáciu skutku pod bodom 1) odôvodnil na str. 9 rozsudku nasledovne:

„Hoci nedošlo k následku spôsobenia ťažkej ujmy na zdraví, súd vyhodnotil konanie obžalovaného, keď opakovane kopal a udieral do hlavy ležiacej a nebrániacej sa osoby značnou silou, ako pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 TZ, teda pokus spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví. Obžalovanému muselo byť známe, že opakovanými kopmi a údermi do hlavy ako miesta životne dôležitých a zmyslových orgánov môže poškodenému spôsobiť ťažké zranenia, ku ktorým nedošlo nie vďaka konaniu obžalovaného, ale napriek tomu, keďže od pokračovania útoku neupustil dobrovoľne ale až príchodom hliadky polície.“

Odvolací súd k tomu na str. 5-6 uznesenia uviedol: „Skutok ustálený v bode 1 výroku o vine napadnutého rozsudku má všetky znaky skutkovej podstaty zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1 Trestného zákona, keď vo vzťahu k poškodenému C. U. popisuje nielen spôsob útoku obžalovaného na tohto poškodeného ale aj následok, ktorý týmto konaním vznikol.

Podľa § 123 odsek 1 Trestného zákona ujmou na zdraví sa na účely tohto zákona rozumie akékoľvek poškodenie zdravia iného.

Podľa § 123 odsek 3 písm. e), písm. i) Trestného zákona sa za ťažkú ujmu na zdraví pre účely tohto zákona rozumie len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie ktorou je

- poškodenie dôležitého orgánu,
- porucha zdravia trvajúca dlhší čas

Podľa § 123 odsek 4 Trestného zákona, poruchou zdravia trvajúcou dlhší čas sa na účely zákona rozumie porucha, ktorá si objektívne vyžiadala liečenie prípadne aj pracovnú neschopnosť v trvaní najmenej 42 kalendárnych dní, počas ktorých závažne ovplyvňovala obvyklý spôsob života poškodeného.

Z uvedenej právnej úpravy vyplýva, že pokiaľ úmyselným konaním obžalovaného došlo k poškodeniu dôležitého orgánu, pre právnu kvalifikáciu takéhoto konania ako zločinu podľa § 155 odsek 1 Trestného zákona sa nevyžaduje, aby sa jednalo o poruchu trvajúcu dlhší čas v zmysle § 123 odsek 4 Trestného zákona. Z uvedeného vyplýva, že konanie obžalovaného, popísané v skutkovej vete rozsudku, ktorým spôsobil poškodenému C. U. otras mozgu a krvácanie pod mäkkú blanú mozgu, teda ktorým spôsobil poškodenie mozgu ako životne dôležitého orgánu, bolo namieste kvalifikovať ako dokonaný trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1 Trestného zákona a nie len ako jeho pokus podľa § 14 Trestného zákona. Táto zmena by však bola v neprospech obžalovaného, čo je v odvolacom konaní konanom len na základe odvolania obžalovaného neprípustné.“

Dovolací súd k tomu doplnia, že pri viazanosti zisteným skutkom vyjadreným v skutkovej vete (R 47/2008) pod bodom 1) rozsudku prvostupňového súdu možno v zhode s názorom krajského súdu konštatovať, že v tejto sú vyjadrené všetky znaky skutkovej podstaty zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, vrátane následku. Konanie obvineného by teda bolo možné kvalifikovať ako dokonaný zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, nielen ako pokus tohto zločinu. Keďže by však táto nesprávnosť právnej kvalifikácie bola v neprospech obvineného pri dovolaní podanom v jeho prospech, s poukazom na § 385 ods. 2 Trestného poriadku tento dovolací dôvod týkajúci sa nesprávnej právnej kvalifikácie nemožno v jeho neprospech použiť.

Napokon vo vzťahu k obvineným namietanej nesprávnej právnej kvalifikácii skutku pod bodom 2) rozsudku prvostupňového súdu možno uviesť, že tento naplnia všetky znaky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, pričom na uvedenom nič nemenia ani vyjadrenia poškodených, predložené v rámci vyjadrenia k dovolaniu obvineného, pretože sa opäť vzťahujú len k preskúmvaniu správnosti a úplnosti zisteného skutku vyjadreného v skutkovej vete rozsudku, ktorý však dovolací súd s poukazom na znenie § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Trestného poriadku nemôže skúmať ani meniť.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.